

CICLE D'ORGUE DE TARDOR

García Banegas repassa la música escrita a l'Amèrica Llatina des de la colonització

La uruguaiana toca aquesta nit a la Massana obres del barroc i de compositors actuals, com ara Piazzola

A. D. / La Massana
La intèrpret i investigadora Cristina García Banegas (Uruguai, 1954) protagonitza el tercer dels concerts inclosos al Cicle d'orgue de tardor, que se celebra a

l'església parroquial de la Massana (21.30 hores), un recital on repassarà cinc segles de música feta al continent llatinoamericà. El programa, sota l'epígraf *En la Ciudad de los Reyes* (nom que es donava als virreg-

nats) recull des d'obres d'autors que van arribar pràcticament amb els colonitzadors (com ara Lucas Ruiz de Ribayaz) fins a les escrites per compositors actuals, com, per exemple, Astor Piazzola.

García Banegas encetarà el programa amb dues peces de Juan Bermudo, *Vexilla regis* i

Pange lingua, dos himnes religiosos que li van ser encarregats per a les Índies, segons va explicar l'organista. Continuarà amb diverses danses de Lucas Ruiz de Ribayaz, autor espanyol que va viure a Lima durant un temps i on va escriure obres com ara el tractat *Luz y norte musical*. El recital continua amb un salt cap a la música plenament barroca, amb músics com ara el jesuïta italià Domenico Zipoli, que va viatjar al continent americà com a missioner i es va establir a la ciutat argentina de Córdoba. D'ell tocarà la *Introducción de la princesa en Madrid*, que forma part del repertori de San Rafael de Chiquitos (Bolívia, segle XVIII). També Arcangelo Corellia pertany a l'època barroca, de qui es podran sentir fragments que, rebatejats i adaptats, es feien servir per ensenyar música als indígenes. El període de màxim esplendor del barroc mexicà estarà representat per José de Torres i Martínez Bravo, autor de *tientos* (forma característica de la producció instrumental a la península Ibèrica durant tres segles). El programa inclourà també temes de tres compositors dels quals existeixen poques dades: Joseph Gil Palomar, Sabatan i Palazín.

Danses i tangos

García Banegas tocarà dues peces pròpies: *Tiento para dos tiples*, del 2001, i *Ha nacido una Rosita*, del 2006. S'endinsarà així en la part més moderna i contemporània del recital, que inclourà també *El carnaval*, el minuet *El solitario* i les danses *Boleras Jaleadas de la media caña*, *Trípili y Cachucha*, del també uruguaià Antonio Sáenz. Són composicions que "corresponen al tipus de música de saló que s'estava fent a l'època romàntica a Itàlia, inspirada pel melodrama operístic" però traslladada al teclat. Del brasiler Alberto Nepomuceno (que va ser director del conservatori de Rio de Janeiro) tocarà un *Preludi i fuga* que és un altre exemple del tipus de música melodramàtica i operística de moda a principis del segle passat.

Al concert també hi tindran

L'organista uruguaiana va iniciar ahir els assajos amb l'orgue de l'església parroquial de la Massana.

C. M.

Una organista influenciada pels Beatles

L'arribada de Cristina García Banegas al món de l'orgue va ser fruit d'una història curiosa que ahir recordava mentre començava els assajos amb l'orgue massanenc —"som uns instrumentistes especials, que ens hem d'habituar a tocar amb molts tipus d'orgues diferents, no com el violinista, per exemple, que sempre viatja amb el seu instrument"—. Tornant a la seva història, va recordar que va prendre el primer contacte amb l'orgue mentre es preparava per fer la primera comunió: "Sempre m'amagava a l'última filera, perquè era la més gran i la més alta, i em feia

Les cançons del quartet de Liverpool tenien una estructura barroca, segons García Banegas

vergonya, des d'allí escoltava un frare que s'exercitava amb l'harmonium, captivada pel so i la sonoritat dins del temple, embogida."

Entre les seves influències primerenques i més importants, García Banegas en destaca la seva professora, Renée Bonnet, "alumna d'un alumne de Brahms", però també la música dels Beatles, dels quals adverteix que "tant l'estructura de les cançons com la de les veus era barroca".

García Banegas compagina l'activitat com a concertista amb la de directora del conjunt vocal De Profundis.

una presència destacada els tangos, amb el *Microtango*, de José Gabriel Grau, i *Sens unique* i *La muerte del ángel*, d'Astor Piazzola. Amb això, la intèrpret ha volgut deixar palesa la familiaritat existent entre l'orgue i el bandoneó, semblances que ja va estudiar el mateix Piazzola, segons

va recordar ahir Cristina García Banegas: "Estiuejava molt sovint a Punta del Este i sempre anava a una petita església a passar l'estona perquè hi havia un harmonium del qual li interessava molt la seva sonoritat i deia que li hauria agradat aprendre a tocar-lo."

La musicòloga va destacar que tot i que sembla un programa molt ampli i llarg, no són, en realitat, més que "petites dosis" de música per oferir aquesta panoràmica global de la música per a orgue composta a l'Amèrica Llatina des del segle XVI fins a l'actualitat.

Autors

Juan Bermudo
(Espanya, 1510-1559)

Lucas Ruiz de Ribayaz
(Espanya / Perú, 1645)

Domenico Zipoli
(1688-1725)

Arcangelo Corelli
(1650-1713)

José de Torres
(Espanya / Mèxic, 1670-1738)

Cristina García Banegas
(Uruguai, 1954)

Antonio Sáenz
(Uruguai, 1830)

Alberto Nepomuceno
(Brasil, 1864-1920)

José Gabriel Grau
(Uruguai, 1947)

Astor Piazzola
(Argentina, 1921-1992)